

KOLIBRI

HISZPANIA

Minorka

Stolica: Madryt

Powierzchnia: 504 645 km²

Ludność: 47 150 tys.

Waluta: euro (EUR), 1 EUR = 100 centów

Napięcie: 230 V

Język: hiszpański

Wiza: wiza nie jest wymagana

Krótką informacja

„Wyspa zieleni i błękitu” z pięknymi zatoczkami kąpielowymi i bogatym dziedzictwem historycznym.

Informacje ogólne

Minorka często nazywana jest „Wyspą Zieleni i Błękitu” (Isla verde y azul), choć sami mieszkańcy mówią o niej „wietrzna”, ze względu na zimowe, porywiste wiatry wiejące od północy. Jest drugą największą wyspą Balearów i całkowicie różni się od modnej Majorki i rozrywkowej Ibizy. Jest to idealne miejsce dla osób szukających spokoju oraz wypoczynku rodzinnego, gdyż oparła się nadmiernej, masowej turystyce dzięki objęciu jej przez UNESCO rezerwatem biosfery. Minorka jest też pewnego rodzaju skansenem kultury talajotów, którzy żyli tu ok. 3 tys. lat temu i pozostawili wiele pamiątek w postaci mieszkań wydrążonych w skałach na południowym wybrzeżu czy też tauli – dochodzących do 10 m stożkowych, kamiennych wież należących prawdopodobnie do wodzów plemiennych. Na wyspie znajduje się ponad 5 tys. zabytków pochodzących z tych czasów, a plemię talajotów często uważa się za pokrewne do żyjących w podobnym czasie na Korsyce i Sardynii, gdzie również znaleźć można podobne budowle. Wyspę można podzielić na dwa regiony, które rozgranicza główna droga biegnąca między największymi miastami – Mao i Ciutadella. Północna część wyspy w zimie narażona jest na działanie silnych, zimnych wiatrów znad Pirenejów toteż krajobraz tworzą tutaj nagie, wąskie zatoczki wcinające się w ląd i fantazyjnie formowane skały piaskowca. Południowa strona to głównie wapienne, jasne skały z zatokami w kształcie podkowy, gdzie rozlokowanych jest większość ośrodków turystycznych. Największym skarbem Minorki są jednak małe, urokliwe wioski i miasteczka portowe, gdzie każdy zapomni o codzienności i pozna domową atmosferę i gościnność mieszkańców.

Stolicą wyspy jest Mao (hiszp. Mahon) – miasto portowe położone na wschodnim krańcu wyspy w malowniczej, wciętej głęboko w ląd zatoce, które mimo burzliwej historii jest dziś urokliwym i spokojnym miejscem. Centralnym punktem miasta, gdzie od wieków skupia się życie społeczne jest Placa de s'Esplanada – odbywają się tu targi, fiesty, różnego rodzaju pokazy oraz znajduje się dworzec, z którego autobusami można dojechać w każdą część wyspy. Niedaleko znajduje się Ateneu de Mao – stanowiące centrum intelektualne miasta – mieści się w nim stowarzyszenie zrzeszające artystów, literatów i naukowców. Warto zobaczyć też miejski budynek opery Teatre Principal z 1829 r., który był pierwszą tego rodzaju instytucją w Hiszpanii oraz kościół Santa Maria z XIII w. ufundowany przez Alfonsa III po katalońskim podboju Minorki, gdzie odbywają się w lecie koncerty organowe. Atrakcjami miasta są: malowniczy port, średniowieczne mury miejskie, Aquarium i gorzelnia Xoriguer produkująca minorkański dzin.

W zatoce Mao mieszczą się trzy niewielkie wysepki, do których regularnie kursują łodzie ze szklanym dnem. Pierwsza z nich – Illa del Rei była bazą Alfonsa III do podboju miasta, a niedawno odkryto na niej ruiny VI w. kościoła, a dzięki szpitalowi wojskowemu zaczęto nazywać tę wysepkę „krwawą”. Kolejna – Illa Plana była niegdyś miejscem kwarantanny, a Illa Llatzaret (oddzielona od lądu w 1900 r.) była siedzibą szpitala chorób zakaźnych.

Cala Mesquida – najbliższa stolicy niewielka miejscowość wypoczynkowa położona na północ od Mao, która posiada kilka hoteli różnego standardu i wiele tradycyjnie prowadzonych pensjonatów i tawern. W głównej zatoce znajduje się szeroka, piaszczysta plaża łagodnie schodząca do lazurowego morza.

Es Grau – cicha wioska rybacka pełna starych, zabytkowych kutrów i łódek, która została założona jako miejsce weekendowego wypoczynku dla Mao na początku XX w. Położona jest ona w niewielkiej zatoce, wzdłuż której rozciąga się piaszczysta, a przy ujściu zatoki piaszczysto-żwirowa plaża. Za główną zatoką rozciąga się wiele malutkich, wciętych w ład lagun z niewielkimi i kameralnymi plażami, do których można dotrzeć pieszo lub od strony morza. Niedaleko znajduje się sieć kanałów i niewielkie jezioro, które można przemierzyć łodzią lub kajakiem.

Arenal des Castel – największy kurort północnego wybrzeża nastawiony głównie na turystykę, który posiada szeroki wybór hoteli, niewielkich pensjonatów i tawern. Kolejnym atutem jest 600-metrowa piaszczysta i szeroka plaża położona w malowniczej zatoce osłoniętej skałami.

Sant Lluis – położone ok. 5 km na południe od Mao, jest urokliwym miasteczkiem z białymi domkami, urokliwą, starówką, portem rybackim i zatoką z piaszczystą, szeroką plażą. Znajduje się tu również charakterystyczny stary wiatrak, spod którego rozciąga się piękny widok na okolicę. Miejscowość posiada kilka niewielkich hoteli i pensjonatów – idealna dla osób szukających ciszy i spokoju.

Cala d'En Porter – jeden z pierwszych ośrodków wczasowych Minorki z białą, piaszczystą plażą zamkniętą w zatoce otoczonej wysokimi klifami. W jednym z nich mieści się stara jaskinia zaadaptowana na dyskotekę, a wysunięty w połowie klifu balkon jest świetnym punktem widokowym na morze.

Playa de Son Bon – kurort wypoczynkowy południowego wybrzeża, gdzie znajdują się dwa duże hotele – pozostałe nie zostały wybudowane po proteście ekologów. Jest tu jednak wiele kameralnych pensjonatów, które zapewniają bardzo dobrze wyposażoną bazę noclegową.

Punta Prima – miasteczko południowego wybrzeża z wieloma niedużymi hotelami i pensjonatami, szeroką, choć niedługą piaszczystą plażą i malowniczą latarnią morską.

Ciudadella – dawna stolica wyspy, gdzie mimo przeniesienia w XVIII w. władzy do Mao pozostała minorkańska arystokracja. Oba miasta od tego czasu ze sobą rywalizują w wielu dziedzinach. Zwrócona na zachód Ciudadella nazywana jest często Palma de Minorca, dzięki swemu uderzającemu podobieństwu do budownictwa sąsiedniej wyspy, a gotyckie kościoły i kamienne domy znacznie odróżniają się od architektury Minorki. Nad malowniczym portem góruje Castell de Sant Nicolau, a starówka urzeka pięknem gotyckiej katedry i tętniących życiem uliczek i targowisk. Plaża Ciudadelli – Cala Degollador mimo niewielkiej odległości od miasta jest jedną z najmniej zagospodarowanych rekreacyjnie, jednak jest to idealne miejsce na spokojne rozkoszowanie się słońcem i lazurowym morzem.

Cala Santa Galdana – nazywana „królową plaż” została odkryta przez turystykę w połowie ubiegłego stulecia, co spowodowało znaczny rozwój bazy noclegowej i gastronomicznej. Jest to jedyne miejsce na Minorce, gdzie przy plaży znajduje się szeroki wybór wypożyczalni sprzętu wodnego, skuterów i motorówek.

Cala Canutells – to idealna lokalizacja dla osób szukających ciszy i spokoju, a tutejsza piaszczysto-kamienista plaża należy do najbardziej malowniczych na wyspie. Jest to popularne miejsce wśród miłośników nurkowania, snorkelingu oraz żeglarstwa.

Cala'n Forcat – niewielki, rozwijający się kurort wypoczynkowy z dwiema kameralnymi plażami otoczonymi wysokimi klifami. Jest tu wiele kafejek, tawern z lokalną kuchnią i szeroki wybór oferty hotelowej.

Kuchnia

Różnorodność regionalna, bogactwo smaków i aromaty hiszpańskiej kuchni sprawiają, że stała się ona jedną z najlepszych i najbardziej cenionych na świecie. Odmienność w menu można zauważyć nie tylko porównując potrawy regionów nadmorskich, równinnych czy górskich, ale także między danymi prowincjami, a nawet sąsiednimi miastami. W wielu regionach Hiszpanii pojawia się kilka takich samych potraw jak gazpacho (chłodnik) czy ajo-arriero (duszony słony dorsz), ale jest wiele kuchni, które tylko w swoim regionie kultywują stare tradycje kulinarne. W przypadku Balearów stara, tradycyjna kuchnia przez wiele lat pozostawała niedoceniona, a w menu serwowano głównie potrawy popularne w kontynentalnej części kraju i kuchnię międzynarodową. Kiedy pod koniec ubiegłego wieku nasilił się powrót do korzeni i odrodzenie kulturowe sięgnięto po zapomniane przepisy. Pojawiły się dwa główne nurty sztuki kulinarnej: tradycyjna kuchnia bazująca na prostych składnikach, które dostarcza wyspa i morze oraz tzw. Nouvell Cuisine – wyrafinowana kuchnia bazująca na tradycjach katalońskich, do której dodawane są egzotyczne składniki, jak mięso węża, czy nowe przyprawy.

W menu pojawiają się morskie specjały, mięso wieprzowe, drób, ziemniaki, papryka, pomidory i aromatyczne zioła. Specjalnością Minorki jest ser Mahon – niegdyś produkowany w obecnej stolicy, skąd wzięła się jego nazwa – dziś wyrabiany na całej wyspie. Tradycyjnie wyrabiany ser formowano w specjalnych drewnianych prasach, a następnie owijano go i moczono w solance, by mógł być dłużej przechowywany. Dziś istnieją 4 odmiany tego specjału – łagodny fresco albo tierno nadający się do zjedzenia po 8 dniach i używany jako nadzienie do bożonarodzeniowych indyków, kremowy semi-curado, cuidado – dojrzewający długo do nabrania orzechowego aromatu z charakterystyczną pomarańczową skórką oraz viejo, który leżakuje ponad rok i ma bardzo charakterystyczny zapach. Dużą popularnością cieszy się caldereta de llagosta – gulasz z homara podawany często z innymi morskimi specjałami oraz bakłażan pod wieloma, regionalnymi postaciami. Do regionalnych tradycji zalicza się też produkowany w gorzelnii Xoriguer w Mao wysokiej jakości dżin. Dodając go do lemoniady otrzymamy popularny na Balearach drink – pomada.

Obyczaje

Hiszpanie to naród uwielbiający tłum i zabawę. Często spotykają się w barach na rozmowy czy wspólne zabawy uciekając od siedzenia w domu. W większości, nawet niewielkich miast znakomitą porą spotkań są popołudnia, a po 20 ulice i bary zapełniają się ludźmi w każdym wieku, którzy prowadzą konwersacje. Uwielbiają się również bawić, z czego słyną na całym świecie, a ogromna ilość festiwali i świąt jest to tego znakomitą okazją.

Bez wątplenia najsłynniejszą tradycją hiszpańską jest korrida – widowisko walki człowieka z bykiem oglądane na specjalnie przystosowanych arenach i ogromnymi wodowaniami. Na Minorce korrida jest jednak zakazana. Nigdy też nie cieszyła się dużą popularnością i brakuje tutaj aren, gdzie mogłaby się odbywać.

Podczas dyktatury generała Franco huczne obchodzenie świąt było zakazane, przez co po odrodzeniu kulturowym są one bardziej celebrowane niż w innych krajach. Mówi się nawet, że wyspiarze codziennie gdzieś mają lokalne fiesty i zawsze znajdzie się miejsce na zabawę. Poza 17 świątami w całej Hiszpanii, na wyspach obchodzi się jeszcze 24 dużych uroczystości, związanych głównie z uczczeniem licznych świętych. Najwięcej przypada ich w okresie letnim, przez co są dodatkową atrakcją dla przyjezdnych. Najsłynniejsze są bez wątpienia obchody Wielkiego Tygodnia i towarzyszące im barwne procesje. Warto też zobaczyć obchodzoną w Ciutadeli Festę de San Juan, podczas której odbywają się pojedynki rycerzy, grana jest tradycyjna muzyka ludowa, a mieszkańcy przebierają się w tradycyjne stroje i tańczą na głównym placu. W lipcu w miastach wybrzeża świętuje się również Dia de Virgen de Carmen – dzień patronki rybaków i marynarzy, podczas którego święcone są łodzie, a w większych miastach odbywają się parady. W lecie odbywają się również słynne pokazy tańczących koni – głównie w Mao i Ciutadelli. W okresie zimowym warto zobaczyć odbywającą się w Ciutadelli Procesję Trzech Uderzeń z pochodami konnymi upamiętniającymi zwycięstwo Alfonsa III nad Maurami.

Tradycje Balearów nieodzownie związane są z muzyką i tańcem, którymi wyrażano radość czy niezadowolenie podczas długoletniej historii. Uległy one różnym wpływom kulturowym jednak dzięki

temu stały się unikalnym skarbem, a prezentowane obecnie zachwycają. Tańce wyspiarskie to nie tylko różnorodność figur i charakterystyczna muzyka, ale również barwne stroje ludowe często dostosowane do poszczególnych układów i świąt. Największą popularnością cieszą się dynamiczne boleros, fandangos oraz sotas. Wiele tańców odzwierciedla dawne życie mieszkańców, jak np. zbiory fig i oliwek, a każda wyspa posiada swoje lokalne festiwale. Ciekawe są też spokrewnione z tradycjami szkockimi tańce odbywające się wyłącznie na Minorce. Muzyka Balearów to również specjalne instrumenty jak *espasi*, regionalna odmiana fletu czy *bębenka* oraz *kobza*, na której często grywa się solo.

Cechą łączącą wszystkich Hiszpan jest luźne podejście do poczucia czasu. Radość płynąca z życia oraz spotkania z przyjaciółmi czy czas dla siebie są w tej kulturze równie ważne jak praca, a słynne powiedzenie "manana" – czyli przekładanie wszystkiego na później stało się wręcz tradycją i normalnym podejściem do załatwiania spraw. Umawiając się z Hiszpanem na spotkanie trzeba dokładnie ustalić godzinę, bo często podczas spóźnień pojawia się wymówka, że godzina ma 60 minut. Takie podejście do życia sprawia, że osoby z innych krajów Europy często źle odbierają ich niepunktualność, ale sami Hiszpanie podchodzą do tego jak do normalnego trybu życia.

Aktywny wypoczynek

Minorka jest rajem dla osób szukających ciszy i spokoju oraz odpoczynku na łonie przyrody. Jest o wiele cichsza od Majorki i Ibizy, które zdominowała masowa turystyka, a to za sprawą objęcia wyspy rezerwatem biosfery przez UNESCO. Przez ochronę naturalnego krajobrazu istnieje tu zakaz budowania dużych hoteli, a na większości plaż nie można używać skuterów i motorówek. Unikalny krajobraz i ciche przystanie przyciągają za to miłośników żeglarstwa oraz nurkowania i snorkelingu. Na wyspie wytyczonych jest kilka ciekawych szlaków pieszych, na których można napotkać wiele cennych pamiątek sięgających czasów prehistorycznych. Dzięki sławie jaką przyniosły tutejsze pokazy woltyżerki na wyspie coraz większą popularnością cieszy się jeździectwo sportowe oraz rekreacyjne.

Wycieczki Fakultatywne

Minorka jest bardzo zróżnicowaną i ciekawą wyspą, gdzie można znaleźć zarówno pamiątki architektury, ważne historycznie miejsca, jak i ewenementy przyrody. Podczas zorganizowanych przez biura podróży wczasów lokalni rezydenci proponują grafik i program poszczególnych wycieczek. Warto też jednak zwiedzić wyspę na własną rękę, do czego zachęcają liczne szlaki piesze jak również możliwość wynajęcia samochodu.

Es Castell – niewielka miejscowość oddalona niecałe 2 km od Mao, będące niegdyś siedzibą brytyjskiego garnizonu, po którym zostało wiele willi gubernatorskich, a tutejsza twierdza jest uważana za jeden z najpotężniejszych systemów obronnych w Europie.

Sant Climent – miejscowość położona na zachód od Mao, gdzie w 1956 r. odkryto ruiny kościoła Torello z VI w. - uznane za jeden z najcenniejszych zabytków wyspy.

Cales Coves – znajdujące się na południu jaskinie wyłobione w ścianach klifów, z których część była zamieszkała już 3 tys. lat temu. Podczas panowania na wyspie ludu talajotów jaskinie te były przeznaczone na mieszkania, a niektóre, trudniej dostępne na miejsca pochówku. W niektórych jaskiniach pochodzących z IV w. p.n.e. znajdują się wydrążone pomieszczenia dla poszczególnych członków rodziny oraz *patia*. Na zachód mieści się jaskinia Cala d'En Porter, która została zaadaptowana na dyskotekę, a wysunięty w połowie klifu balkon jest świetnym punktem widokowym na morze. Poniżej znajduje się jeden z pierwszych ośrodków wypoczynkowych.

Son Martorellet – jedna z największych i najbardziej utytułowanych stadnin koni, gdzie odbywają się pokazy woltyżerki na światowym poziomie. Podczas wizyty można również zobaczyć liczne trofea i przyrzuć się treningowi czarnych koni fryzyjskich.

Aquapark Splashtastic – pełne atrakcji miasteczko wodne położone w Cala Blanes, które oferuje aktywne spędzenie wypoczynku na wielu zjeżdżalniach o różnym poziomie trudności.

Palma de Mallorca - położona jest w południowo-zachodniej części Majorki nad zatoką o tej samej nazwie. Jest to duże miasto z portem lotniczym i morskim, które słynie głównie z bardzo bujnego życia nocnego (większość dyskotek mieści się w dzielnicy El Terreno i Avgada) i wielu festiwali. Znajduje się tu wiele wspaniałych zabytków i bogatych w zbiory muzeów świadczących o latach świetności miasta i wyspy.

Najbardziej charakterystyczną budowlą jest okazała, gotycka katedra La Seu znajdująca się w najstarszej części Palmy przy porcie. Stoi ona w miejscu zburzonego po rekonkwicie meczetu, jej budowa rozpoczęła się w pierwszej połowie XIII w. i oficjalnie zakończyła się 400 lat później. Jednak po trzęsieniu ziemi w 1851 r. konieczna była gruntowna przebudowa. Wnętrze katedry rozświetla kolorowe światło wpadające tu przez 35 witrażowych okien i jedną z największych na świecie rozet. Naprzeciw katedry znajduje się okazały Palau de l'Almudaina – gotycki pałac przekształcony z arabskiej twierdzy, który od XIII w. był siedzibą królów. Warto też zobaczyć barokowy ratusz, będący jednym z najstarszych na wyspie Kościół Mędrców – Santa Eulalia oraz El Call – dzielnicę żydowską otoczoną niegdyś murami getta, gdzie w średniowieczu rozwijała się kartografia i nawigacja.

Będąc w Palmie warto zwiedzić tutejsze dwa najważniejsze muzea: Majorkańskie – mieszczące się w rezydencji patrycjusza z XVI w. oraz Katedralne z malowidłami szkoły malarzkiej cieszącej się uznaniem w XIV i XV w. Na przedmieściach miasta mieści się najważniejsza militarna budowla – Castell de Bellver, gdzie obecnie mieści się Muzeum Historyczne, a dalej na zachód znajduje się Poble Espano - „Hiszpańskie Miasto” z kopiami najsłynniejszych budowli kraju jak np. Alhambra z Granady czy dom El Greco z Toledo.

Najczęściej Zadawane Pytania

Kiedy najlepiej wybrać się na Minorkę?

Sezon turystyczny trwa zazwyczaj od połowy maja do końca września, kiedy panuje tu prawie bezdeszczowa pogoda, a temperatura przekracza 25°C. W pozostałych miesiącach jest dość dużo opadów, temperatury spadają do 5-10°C, a z północy wieje porywisty wiatr.

Kalendarz imprez jest dość rozległy i ciekawy. Bardzo hucznie obchodzony jest ostatni tydzień karnawału, a podczas Wielkiego Tygodnia i Bożego Ciała pojawiają się barwne procesje. Warto też zobaczyć obchodzoną w Ciutadeli Festę de San Juan, podczas której odbywają się pojedynki rycerzy, grana jest tradycyjna muzyka ludowa, a mieszkańcy przebierają się w tradycyjne stroje i tańczą na głównym placu. W lipcu w miastach wybrzeża świętuje się również Dia de Virgen de Carmen – dzień patronki rybaków i marynarzy, podczas którego święcone są łodzie, a w większych miastach odbywają się parady. W lecie odbywają się również słynne pokazy tańczących koni – głównie w Mao i Ciutadelli. W okresie zimowym warto zobaczyć odbywającą się w Ciutadelli Procesję Trzech Uderzeń z pochodami konnymi upamiętniającymi zwycięstwo Alfonsa III nad Maurami.

Jaka waluta obowiązuje w Hiszpanii i jakie są orientacyjne ceny?

W Hiszpanii od 2002 r. obowiązuje wspólna dla całej Unii Europejskiej waluta – Euro. Konsekwencją tego są nieco wyższe ceny niż w Polsce, zwłaszcza jeżeli chodzi o posiłki w restauracjach. Mimo dużej dostępności owoce morza należą do najdroższych morskich specjałów, jednak w większości miejscowości jest wiele niewielkich tawern gdzie można spróbować taniej regionalnych potraw.

Gdzie i jakie pamiątki kupić na Minorce?

Minorka słynie z wyrobu sztucznej biżuterii, a do najczęściej kupowanych pamiątek, poza gadżetami związanymi z wyspą, należą ozdobne flakony z lokalnym dżinem oraz miejscowe sery. Popularne są też ręczne wyroby hafciarskie i ceramiczne. Wiele cennych skarbów można znaleźć na targowiskach na centralnych placach Mao i Ciutadelli, a ceny są bardziej przystępne niż w sklepach.

Jaki czas obowiązuje w Hiszpanii?

Mimo dużej odległości od Polski, w Hiszpanii obowiązuje taki sam czas jak u nas. Ulega on zmianie tylko na Wyspach Kanaryjskich.

Jak poruszać się po Minorce?

Główna droga wyspy łączy leżące na przeciwnych brzegach miasta Mao i Ciutadella. Drogi lokalne, będące średniej jakości biegną wzdłuż wybrzeża. W sezonie letnim kursuje wiele autobusów między miejscowościami turystycznymi, a przez cały rok świetne połączenia z kurortami mają dwa główne miasta. Bardzo popularnym na wyspie rozwiązaniem jest wypożyczenie auta, a w wielu wypożyczalniach można zarezerwować auto przez internet jeszcze przed przylotem na wyspę. Polskie prawo jazdy jest powszechnie akceptowane, a ruch na wyspie jest prawostronny. Na Minorce stosowane są bardzo rygorystycznie przepisy dotyczące prędkości i zapinania pasów.

Jakie plaże są na Minorce?

Północna część wyspy w zimie narażona jest na działanie wiatrów znad Pirenejów toteż krajobraz tworzą tutaj nagie, wąskie zatoczki wcinające się w ląd i fantazyjnie formowane skały piaskowca. Plaże w zatokach są przeważnie piaszczyste i szerokie, choć nie długie. Południowa strona to głównie wapienne, jasne skały z zatokami w kształcie podkowy, gdzie rozlokowanych jest większość ośrodków turystycznych. Tamtejsze plaże są o wiele większe od północnych i w większości piaszczyste. Ponieważ wyspa objęta jest rezerwatem biosfery istnieje na niej mało miejsc, gdzie dopuszczane jest użycie motorówek i skuterów. Należy do nich m.in. Cala Santa Galdana.

Przy hotelach wyższej kategorii lub w wybranych kurortach plaża jest usypywana sztucznie lub znacznie różni się od typowych plaż miejskich, dlatego wybierając kurort i hotel warto upewnić się do jakiej plaży będziemy mieli dostęp.

Jakie są ograniczenia celne w Hiszpanii?

Przewóz towarów podlega ograniczeniom ilościowym na zasadach obowiązujących w UE, co oznacza w praktyce, że rzeczy osobiste i sprzęt na własny użytek nie podlega ograniczeniom celnym. W przypadku towarów można wwozić i wywozić: do 800 szt. papierosów, 200 szt. cygar, 10 l spirytusu, 20 l mocniejszego alkoholu, 90 l wina i 110 l piwa.

Jakie dokumenty potrzebne są w razie konieczności skorzystania z służby zdrowia w Hiszpanii?

Publiczna służba zdrowia jest w Hiszpanii bezpłatna w podstawowym zakresie, o ile posiadamy wydaną przez NFZ Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ), o którą należy postarać się przed wyjazdem. Nie obowiązuje ona jednak w przypadku prywatnych wizyt i szpitali niepaństwowych gdzie należy mieć dodatkowe ubezpieczenie lub samemu opłacić leczenie. W zależności od ubezpieczyciela podawane są przed wyjazdem dane firm współpracujących, do których należy się zwrócić w razie konieczności skorzystania z prywatnej pomocy lekarskiej.

Ze względu na inną florę bakteryjną należy starannie wybierać restauracje lub jadać w hotelach i przestrzegać podstawowych zasad higieny. Turyści powinni pić wyłącznie wodę butelkowaną, ewentualnie gotowaną co najmniej 10 min. Szczepienia ochronne nie są wymagane i nie ma zagrożeń sanitarno-epidemiologicznych, niemniej przed wyjazdem warto sprawdzić czy szczepienia nie są zalecane sezonowo.

Ważne informacje MSZ

Dokumentem uprawniającym nas do pobytu na terenie Hiszpanii jest dowód osobisty lub paszport (o ile nie posiadamy dowodu). Obowiązują nas te same co w innych krajach Unii Europejskiej przepisy dewizowe oraz nie ma obowiązku meldunkowego, jeżeli nasz pobyt na terenie kraju nie przekracza 90 dni.

Szczegółowe i aktualne informacje można znaleźć na stronie Ministerstwa Spraw Zagranicznych: www.ms.gov.pl lub na stronie ambasad i konsulatów w Hiszpanii.

Najbliższe ambasady i polskie placówki dyplomatyczne:
Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Hiszpanii
Hiszpania, Madryt, Guisando 23 bis, 28035
Tel.: +34 913 736605
Tel. dyżurny: +34 913 769555
www.madryt.polemb.net

Wydział Konsularny Ambasady RP w Madrycie
Hiszpania, Madryt, Goya 15 4°, 28001
Tel.: +34 914 362 632
Faks: +34 913 736 624

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Barcelonie
Hiszpania, Barcelona, Avda. Diagonal, 593-595, piętro 6, 08014
Tel.: +34 93 3227234
Tel. dyżurny: +34 607735740
www.barcelonakg.polemb.net

Pogoda

	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Najwyższe temperatury	14	14	16	18	21	25	28	28	26	22	18	14
Najniższe temperatury	7	7	9	11	13	17	20	20	19	15	11	9
Temperatura wody	14	13	14	14	17	20	23	25	23	21	18	15
Godziny słoneczne	4	6	6	7	8	10	12	10	7	5	5	4
Dni deszczowe	9	8	8	7	5	3	1	3	6	11	9	12
Wilgotność	77	77	76	74	71	67	67	69	73	75	77	78